

Čeští ženisté podle Černochové touží po australských vozidlech Bushmaster. Jak to asi dopadne?

- CZ24 News | 18. ledna 2024

ČESKO / AUSTRÁLIE: Jedna z pozoruhodných informací, které přinesla aktualizovaná verze KVAČR 2035, se týká akvizice ženijního kolových vozidel. Té je nyní věnována pozornost, která zřetelně není Ministerstvu obrany po chuti. A Jana Černochová opět osedlala svého twitterového válečného oře.

Téma rozvířil nedávný článek v deníku Právo nadepsaný "Ženijní auta budou z Austrálie, čeští výrobci mají zase smůlu". Obsah článku zaujal místopředsedu sněmovního Výboru pro obranu Pavla Růžičku, který na síti X oslovil Ministerstvo obrany a ministryni Černochovou a napsal: "Podle informací Práva chce MO koupit 82 nových obrněných vozů z Austrálie. V článku se píše, že Jana Černochová se ani neobtěžovala s nabídkou oslovit české firmy, které přitom podobné vozy nabízejí. Typická podpora českého průmyslu od ODS."

Paní ministryně odpověděla svým obvyklým stylem: „Tak předně, pane Růžičko, nic vybráno není, jsme ve fázi průzkumu trhu. Co je ale hlavní – vozidla Bushmaster si za nejvhodnější variantu vyhodnotila AČR již v roce 2019, tedy za éry vašeho ministra Metnara a vy jste seděl ve výboru pro obranu. Nevzpomínáte si? Tak co se raději zeptat pana Metnara, zda se vůbec tehdy obtěžoval řešit oslovení českých firem? Vy si asi v ANO vůbec nepovídáte, vidíte? Toto je úplně typická "tragická práce s informacemi" poslance za hnutí ANO a místopředsedy výboru pro obranu. Dezinformace a bludy."

Pan místopředseda výboru pro obranu [@ruzickapavel70](#) se tu včera rozvášnil nad záměrem nákupu obrněných vozidel pro ženijní vojsko a nad nepravdivou informací, že je již údajně vybráno. A co myslíte? Dopadlo to stejně, jako vždycky. ☐

Tak předně, pane Růžičko, nic vybráno není,... pic.twitter.com/Tm6GFALFOB

— Jana Černochová (@jana_cernochova) [January 16, 2024](#)

Požádali jsme o vyjádření osloveného exministra obrany Lubomíra Metnara: „Mám za zcela irelevantní v roce 2024 argumentovat nějakými preferencemi z roku 2019. Nevzpomínám si, že bychom se tomu na výboru pro obranu kdy v minulosti věnovali. V každém případě bylo v roce 2020 Vojenskému technickému ústavu zadáno zpracování studie proveditelnosti, které mělo nabídnout vhodná řešení a stanovit specifikaci vozidel. Výsledek této studie přišel až těsně před nástupem současné ministryně do funkce, a veškeré další kroky již byly a jsou plně v její kompetenci. Od roku 2019 se mezinárodní bezpečnostní situace změnila, přístup MO a jeho preference by to měly reflektovat! Aby se neopakovala stejná situace jako při nákupu-nenákupu dronů."

Podívejme se na dohledatelnou chronologii celého projektu. Dodejme, že fulltextové vyhledávání na webu Poslanecké sněmovny v zápisech z jednání Výboru pro obranu výraz „Bushmaster“ neobsahuje

vůbec (ani ve smyslu automatického 30mm kanonu), výraz „ženijní“ v roce 2019 jednou, a sice 30. října, ale to byla zmínka o cvičení Cooperative Security 2019. Chtěla-li ministryně obrany naznačit, že by měl člen výboru o zakázce již dlouhé roky mít povědomí, bylo by užitečné sdělení upřesnit. O projektu univerzální kolové platformy ženijního vojska se totiž mluví až poté, kdy se náhle objevila v [KVAČR 2035](#) mezi významnými akvizicemi s dodáním prvních vozidel v roce 2025. Veřejná diskuse o tomto druhu techniky se dosud nevedla.

Autor: Pierotrerruote, CC BY-SA 3.0 | Popis: Bushmaster poškozený výbuchem IED

V roce 2018 provedla Sekce vyzbrojování a akvizic průzkum trhu na vozidla MRAP RCP, v roce 2019 se v KVAČR 2030 objevují vozidla EOD a bojových ženijních jednotek, v roce 2020 je zadána po volbách 2021 dokončena studie proveditelnosti ve VTÚ. V roce 2023 tehdejší šéf státního podniku VOP CZ Marek Špok tvrdí, že „AČR zahájila přípravnou fázi výběrového řízení v roce 2022“ a podepisuje memorandum s výrobcem vozidel Bushmaster. Vozidla se v listopadu objevují explicitně v rozpracované verzi KVAČR 2035, načež začíná MO tvrdit, že nic není rozhodnuté a že aktualizuje průzkum trhu, studii proveditelnosti, že nemá specifikace, a že si Bushmaster vysnila v roce 2019 armáda. Dohledatelná dobová zmínka o tom neexistuje.

Ponechme stranou, že Armáda České republiky akvizice neprovádí, to je v kompetenci Sekce vyzbrojování a akvizic Ministerstva obrany. Ředitel státního podniku, který se má na realizaci zakázky pro armádu podílet, tvrdí v době, kdy se stále těší plné důvěře ministryně Černochové, že „přípravná fáze výběrového řízení“ byla zahájena v roce 2022. Co tím má na mysli, není snadné uhodnout. Hlavním průmyslovým partnerem společnosti Thales v ČR je firma PRAMACOM-HT.

Role státního podniku VOP CZ

Ministryně Černochová svou odpověď místopředsedovi Růžičkovi uzavřela větou: „Pro pořádek ještě doplňuji, že stejně jako u každé akvizice, i u této zakázky budeme pamatovat na zapojení českého obranného průmyslu a vyjednáme pro něj maximální podíl, ať už bude dodavatelem kdokoliv.“ To zní v situaci, kdy celou zakázku může realizovat český průmysl, dojde zřejmě jen toho, kdo nemá o věci naprosto žádné povědomí. Ministerstvo podle vyjádření zástupců českých firem citovaných Prámem žádnou z nich neoslovilo. Kdysi v letech 2020–2021 je nějakou formou zřejmě oslovoval Vojenský technický ústav při zpracovávání studie proveditelnosti. A tu dnes aktualizuje [VOP CZ](#).

„Ministerstvo obrany, respektive Armáda České republiky požádala státní podnik VOP CZ, aby provedl aktualizaci dříve zpracovaného průzkumu trhu na tato vozidla, jehož klíčovou součástí je i důraz na zapojení,“ čteme v úvodu tiskové zprávy. Státní podniky tedy zřejmě poskytují plnění na základě „žádosti MO, resp. AČR“ – v registru smluv žádná mezi MO a VOP na toto téma není zatím publikovaná. VOP CZ, který je přímo zainteresovaný na realizaci konkrétního řešení formou spolupráce s výrobcem australských vozidel Bushmaster, aktualizuje průzkum trhu, a vyslovuje se tak k relevantnosti konkurenčních řešení. Jak to asi může dopadnout, jak to asi dopadne...

Zdroj: Registr smluv, VOP CZ, Ministerstvo obrany, Právo

Pod čarou: **Nepřehledný příběh ženijních vozidel**

Rok 2015: Koncepce výstavby AČR [2025](#) s desetiletým výhledem předpokládala, že „K posílení schopností ženijní podpory budou prioritně pořizovány a zaváděny moderní ženijní prostředky a materiál k úpravě a údržbě cest (...) a likvidace (sic) improvizovaných výbušných zařízení (sic)“.

Rok 2017: V listopadu 2017 oznámilo Ministerstvo obrany na svém twitterovém účtu [Průzkum trhu MO ČR](#), že plánuje zahájení průzkumu trhu na vozidla MRAP RCP. Tedy vozidlům odolným proti minám a výbušným zařízením, RCP pak znamená Route Clearance Patrol, vozidlo pro zprůchodňování/čištění cest.

Rok 2018: Průzkum trhu byl na webu Sekce vyzbrojování a akvizic MO oznámen 13. července 2018. Možným dodavatelům byla rozeslána žádost o informaci. Účel shrnula SVA do těchto vět:

„Nová silně chráněná vozidla budou tvořit základ jednotky plnící úkoly spojené s prozkoumáváním tras, na nichž se mohou nacházet miny, improvizovaná nástražná zařízení (IED) a další nástrahy umístěné pod povrchem terénu, které dlouhodobě způsobují vážné ztráty aliančním spojencům při nasazení v zahraničních misích.“ A pokračovala: „Žádosti o informace předcházely koncepční úvahy AČR o způsobu nasazení těchto vozidel a současně úvahy týkající se některých vysoce specializovaných systémů. Za tímto účelem byly ke sdílení zkušeností osloveny také některé členské země NATO, které schopností RCP (Route Clearance Patrol) již disponují a mají vlastní zkušenosti z operačního nasazení,“ s tím, že průzkum měl být hotov ve 3. čtvrtletí roku 2018.

Bylo to v době, kdy kromě dalšího vznikal výsadkový pluk v Chrudimi, a všeobecně se mělo za to, že účelem malé profesionální armády je z velké části účast na zahraničních misích typu Afghánistán, Mali nebo Irák. S posunem vnímání rizik v prostoru východní a střední Evropy a důrazem na budování schopností teritoriální obrany a podpory spojenců přímo v Evropě lze zřejmě nahlédnout výše uvedené koncepční úvahy jako poněkud zastaralé, jak ostatně připomíná také exministr Metnar.

Autor: TDV, Public domain | Popis: Další vozidla TITUS AČR pořídít neplánuje

Rok 2019: Ministryně obrany ve svém včerejším tweetu tvrdí, že „vozidla Bushmaster si za nejvhodnější variantu vyhodnotila AČR již v roce 2019“, ale není dohledatelné, co tím přesně myslí. V roce 2019 byl publikován [KVAČR 2030](#), a v něm v milníku 2025 čteme: „V oblasti ženijního vojska dojde k pořízení doprovodných mostů, obrněných kolových vozidel pro jednotky Explosive Ordnance Disposal (EOD)“ a v milníku 2030: „pořízení kolových obrněných vozidel pro bojové ženijní jednotky“. Nenajdeme je však mezi strategickými a významnými projekty (tam se objeví až ve verzi 2035), natož že by bylo rozhodnuto o konkrétním typu. Rezort měl v tu chvíli v ruce jen výsledky průzkumu trhu na vozidla MRAP RCP z roku 2018; další varianty bude řešit až na podzim 2020.

Rok 2020: 21. října podepsalo MO a VTÚ smlouvu „Univerzální kolová platforma ženijního vojska (UKP-ŽV) – studie proveditelnosti“ v hodnotě 1,498 mil. Kč vč. DPH. Projekt měl tři etapy: Aktualizace a doplnění analýzy trhu do 30. listopadu 2020 (zřejmě aktualizace průzkumu trhu z roku 2018), vlastní studie proveditelnosti s termínem 31. srpna 2021 (návrh variant řešení), a specifikace požadovaného plnění pro jednotlivé UKP-ŽV (místo TTP – takticko-technických požadavků) do 30. září 2021. Jednotlivými UKP-ŽV bylo myšleno 12 vozidel MRAP RCP (viz rok 2017 a 2018), 22 vozidel pro plnění úkolů likvidace výbušných prostředků UKP-EOD (viz rok 2019 a milník 2025) a 16 vozidel pro plnění úkolů bojové ženijní podpory UKP-ŽEN (viz rok 2019 a milník 2030).

Rok 2021: K výše uvedené smlouvě byl 27. září uzavřen dodatek, který prodlužoval termín třetí etapy do 18. listopadu 2021 (sněmovní volby proběhly 8. a 9. října).

Autor: VOP CZ, Public domain | Popis: Podpis memoranda mezi Thales a VOP CZ

Roky 2022 a 2023: Rok 2022 je v celém příběhu velmi zajímavý, byť informace o něm pocházejí z jediného zdroje citovaného v květnu 2023. Tím zdrojem je tisková zpráva z [veletrhu IDET 2023](#), v níž Janou Černochovou přes dlouhodobě nevalné výsledky z minulých let do funkce ředitele VOP CZ znovu instalovaný Marek Špok říká: „Toto memorandum (mezi VOP CZ a výrobcem Bushmasterů, firmou Thales, pozn. red.) je výsledkem dlouhodobých jednání na základě studie proveditelnosti pro univerzální kolovou platformu ženijního vojska Armády ČR, která jako řešení doporučila vozidla Bushmaster (...) bývalý náčelník Generálního štábu Armády České republiky armádní generál Aleš Opata potvrdil VOP CZ v roce 2022 zájem o pořízení těchto vozidel s tím, že Armáda České republiky zahájila přípravnou fázi výběrové řízení v roce 2022.“

AUTOR: Jakub Samek

[ZDROJ](#)